

Prawna regulacja kryptoaktywów, tokenów płatniczych oraz pieniądza elektronicznego w UE

Obecnie intensywnie kształtuje się nowy sektor rynku finansowego: rynek kryptoaktywów. Sektor ten zostanie w UE wkrótce poddany reglamentacji za sprawą Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rynków kryptoaktywów¹, które obecnie jest na etapie prac legislacyjnych². W niniejszym artykule podjęto próbę analizy podstawowych pojęć użytych w tym rozporządzeniu, takich jak kryptoaktywa, tokeny związane z aktywami, tokeny pieniądza elektronicznego, tokeny użytkowe w kontekście ich funkcji płatniczej i relacji do regulowanego pieniądza elektronicznego.

WITOLD SROKOSZ

Pojęcie kryptoaktywów w regulacjach europejskich (zarys problematyki)

Według projektu rozporządzenia MiCA kryptoaktywa to **cyfrowe odzwierciedlenie wartości lub praw, które można przenosić i przechowywać w formie elektronicznej z wykorzystaniem technologii rozproszonego rejestru lub podobnej technologii**. Definicja ta ściśle nawiązuje do definicji waluty wirtualnej zawartej w dyrektywie 2015/849/UE³ poprzez sformułowanie „cyfrowe odzwierciedlenie wartości (*digital representation of value*)”, które występuje w obu definicjach⁴. Jest to mgliste i niedookreślone sformułowanie, które niewątpliwie spełnia warunek neutralności technologicznej, lecz w praktyce może stwarzać problemy interpretacyjne.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rynków kryptoaktywów i zmieniające dyrektywę (UE) 2019/1937 (COM/2020/593 final), dalej: „projekt rozporządzenia MiCA”.

² Więcej o projekcie rozporządzenia MiCA, także w kontekście przewidywanej reglamentacji świadczenia usług w zakresie kryptoaktywów, zob. W. Srokosz, *Technologia rozproszonego rejestru (DLT) na rynku finansowym z uwzględnieniem wybranych zagadnień prawnych*, Monitor Prawa Bankowego 2021, nr 6, s. 69.

³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 z 20.05.2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniająca rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 i uchylająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/60/WE oraz dyrektywę Komisji 2006/70/WE (Dz.U. UE L nr 141), dalej: „V dyrektywa AML”.

⁴ Takie sformułowanie zostało pierwszy raz użyte przez EBA w ostrzeżeniu z 12.12.2013 r.: *Warning to consumers on virtual currencies*, a następnie w opinii z 4.07.2014 r. (EBA/Op/2014/08) *EBA Opinion on virtual currencies*. Według EBA wirtualna waluta to cyfrowe odzwierciedlenie wartości, które nie są emitowane przez bank centralny ani organ publiczny, nie są powiązane z walutą fiducyjną i są przyjmowane przez osoby fizyczne lub prawne jako środek płatniczy i mogą być przekazywane, przechowywane bądź sprzedawane drogą elektroniczną. Definicja EBA miała głównie służyć do określenia ryzyk, na jakie są narażeni użytkownicy wirtualnych walut i tym samym pierwotnie nie miała mieć zastosowań prawnych, a mimo to została wykorzystana w legislacji.